

Eesti Panga presidendi 22.09.2022.a.
määruse nr 6
„TARGET-Eestis osalemise ühtsete
tingimuste kinnitamine“
lisa 7
(Eesti Panga presidendi 17.09.2025
määruse nr 8 sõnastuses)

TARGETI VÄLKMAKSETE ARVELDUSE (TIPS) KÕRVALSÜSTEEMI ARVELDUSKORDA KASUTAVATE KÕRVALSÜSTEEMIDE ERITINGIMUSED

Artikkel 1

TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto avamine ja haldamine

(1) SCT Inst skeemi kohaselt oma raamatupidamises välkmakseid, TIPS OLO krediidikorraldusi või välkmaksele lähenevaid makseid arveldava kõrvalsüsteemi taotlusel võib Eesti Pank avada ja käitada ühte või mitut TIPS kõrvalsüsteemi tehnilist kontot. Kui TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik kasutab võimalust võtta vastu TIPSi OLO krediidikorraldusi, teavitab ta sellest Eesti Panka.

(2) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilisel kontol ei tohi olla negatiivset jääki.

(3) Kõrvalsüsteem peab kasutama TIPS kõrvalsüsteemi tehnilist kontot, et koguda oma arveldavate liikmete eraldatud vajalikku likviidsust oma positsioonide rahastamiseks.

(4) Kõrvalsüsteem võib vastava soovi avaldamisel saada teateid oma TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto krediteerimise ja debiteerimise kohta. Kui kõrvalsüsteem valib selle teenuse, esitatakse teade kohe pärast TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto debiteerimist või krediteerimist.

(5) Kõrvalsüsteem võib saata välkmaksejuhiseid ja tagasikutsumise nõustumusi mis tahes TIPS eriotstarbelise rahakonto omanikule või TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikule ning TIPS OLO krediidikorraldusi igale TIPS eriotstarbelise rahakonto omanikule või TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikule, kes on otsustanud neid vastu võtta.

(6) Kõrvalsüsteem võtab vastu ja töötleb igalt TIPS eriotstarbelise rahakonto omanikult või TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikult pärinevaid välkmaksejuhiseid, tagasikutsumise nõudeid ja tagasikutsumise nõustumusi. Kui ta on teavitanud Eesti Panka, et kasutab oma võimalust vastavalt lõikele 1, võtab ta vastu TIPSi OLO krediidikorraldusi igalt TIPS eriotstarbelise rahakonto omanikult või TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikult, kes on otsustanud neid saata.

Artikkel 2

Sõnumite saatmine ja vastuvõtmine

(1) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik võib saata sõnumeid:

- a) vahetult;
- b) ühe või mitme korraldusi andva osapoole kaudu.

(2) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik peab võtma vastu sõnumeid:

- a) vahetult; või

b) ühe korraldusi andva osapoole kaudu.

(3) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omaniku suhtes, kes saadab või võtab vastu sõnumeid korraldusi andva osapoole kaudu, kohaldatakse lisa 1 artiklit 7 nii, nagu see TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik saadaks või võtaks sõnumeid vastu vahetult.

Artikkel 3

Kohe täidetavad likviidsuse ülekandmise korraldused

TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik võib esitada kohe täidetavaid likviidsuse ülekandmise korraldusi.

Artikkel 4

Raha ülekandmise korralduste töötlemine TIPS kõrvalsüsteemi tehnilistel kontodel

(1) Raha ülekandmise korralduste töötlemise aeg määratakse nende laekumise järjekorras.

(2) Kõiki TARGET-Eestile esitatud raha ülekandmise korraldusi töödeldakse vastavalt lihtjärjekorra (FIFO) põhimõttele ilma prioriteetide seadmise või ümberjärjestamiseta.

(3) Pärast välkmaksejuhise või TIPSi OLO krediidikorralduse aktsepteerimist vastavalt lisa 1 artikli 17 lõikele 1 kontrollib Eesti Pank, kas maksja TIPSi kõrvalsüsteemi tehnilisel kontol on arveldamiseks piisavalt vahendeid, ning kohaldatakse järgmist:

a) kui vahendeid ei ole piisavalt, lükatakse välkmaksejuhise või TIPSi OLO krediidikorraldus tagasi;

b) kui vahendeid on piisavalt, siis asjaomane summa reserveeritakse, oodates makse saaja vastust. Kui makse saaja nõustub välkmaksejuhise või TIPS OLO krediidikorraldusega, arveldatakse see ja reserveerimine tühistatakse samal ajal. Kui makse saaja lükkab välkmaksejuhise või TIPS OLO krediidikorralduse tagasi või esimese puhul SCT Inst skeemi tähenduses ja teise puhul TIPS UDFSi tähenduses õigeaegset vastust ei saada, siis lükatakse välkmaksejuhise või TIPS OLO krediidikorraldus tagasi ja reserveerimine tühistatakse samal ajal.

(4) Lõike 3 punkti b kohaselt reserveeritud vahendid ei ole kasutatavad järgnevat raha ülekandmise korralduste arveldamiseks.

(5) Ilma et see piiraks lõike 3 punkti b kohaldamist, lükkab Eesti Pank välkmaksejuhise või TIPS OLO krediidikorralduse tagasi, kui välkmaksejuhise või TIPS OLO krediidikorralduse summa ületab kohaldatavat TIPS finantslimiiti (CMB).

(6) Pärast likviidsuse ülekandmise korralduse aktsepteerimist TIPS kõrvalsüsteemi tehniliselt kontolt TIPS eriotstarbelisele rahakontole vastavalt lisa 1 artikli 17 lõikele 1, kontrollib Eesti Pank, kas maksja TIPS kõrvalsüsteemi tehnilisel kontol on piisavalt vahendeid. Kui vahendeid ei ole piisavalt, lükatakse likviidsuse ülekandmise korraldus tagasi. Kui vahendeid on piisavalt, arveldatakse likviidsuse ülekandmise korraldus kohe.

(7) Kui tagasikutsumise nõustumus on vastavalt lisa 1 artiklile 17 aktsepteeritud, kontrollib Eesti Pank, kas TIPS kõrvalsüsteemi tehnilisel kontrol on debiteerimiseks piisavalt vahendeid. Kui vahendeid ei ole piisavalt, lükatakse tagasikutsumise nõustumus tagasi. Kui vahendeid on piisavalt, arveldatakse tagasikutsumise nõustumus kohe.

(8) Ilma et see piiraks lõike 7 kohaldamist, lükkab Eesti Pank tagasikutsumise nõustumuse tagasi, kui selle summa ületab kohaldatavat finantslimiiti (CMB).

Artikkel 5

Tagasikutsumise nõue

(1) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik võib sisestada tagasikutsumise nõude.

(2) Tagasikutsumise nõue edastatakse arveldatud välmaksejuhise või TIPS OLO krediidikorralduse saajale, kes võib vastata jaatavalt (nõustub tagasikutsumisega) või eitavalt (keeldub tagasikutsumisest).

Artikkel 6

TIPS kõrvalsüsteemi arvelduskord

TIPS kõrvalsüsteemi arvelduskord peab töötama lisa 1 V liites sätestatud aegadel.

Artikkel 7

TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto juurdepääsetavad osapooled

(1) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik võib määrata ühe või mitu juurdepääsetavat osapoolt. Juurdepääsetavad osapooled peavad olema kohustunud järgima SCT Inst skeemi, olles sõlminud SEPA välmkrediidikorralduste järgimise kokkuleppe ning juhtudel, kui nad on TARGETis adresseeritavad RTGSi eriotstarbelise rahakonto omanikena, adresseeritavate BICi omanikena või lisa 3 artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud üksustena, kellele on antud luba kasutada RTGSi eriotstarbelist rahakontot mitme aadressiga juurdepääsu kaudu, peavad nad omama TIPS eriotstarbelist rahakontot või olema juurdepääsetavad TIPS eriotstarbelise rahakonto kaudu..

(2) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik esitab Eesti Pangale tõendid iga määratud juurdepääsetava osapoole kohustuse kohta järgida SCT Inst skeemi.

(3) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik teavitab Eesti Panka sellest, kui määratud juurdepääsetav osapool ei järgi enam SCT Inst skeemi ning võtab põhjendamatu viivitusega meetmeid, millega tõkestatakse selle juurdepääsetava osapoole juurdepääs TIPS kõrvalsüsteemi tehnilisele kontole.

(4) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik võib võimaldada oma määratud juurdepääsetavatele osapooltele juurdepääsu ühe või mitme korraldusi andva osapoole kaudu.

(5) Kõrvalsüsteemi suhtes, kes on määratud juurdepääsetavaid osapooli, kohaldatakse lisa 1 artiklit 7.

(6) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik, kes on määranud juurdepääsetava osapoole, peab tagama, et see juurdepääsetav osapool on sõnumite vastuvõtmiseks igal ajal kättesaadav.

Artikkel 8

TIPS kõrvalsüsteemi tehnilistel kontodel töödeldavad tehingud

(1) TARGET-Eestis asuva TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto kaudu töödeldakse järgmisi tehinguid:

- a) välkmaksejuhised;
- b) tagasikutsumise nõustumused;
- c) likviidsuse ülekandmise korraldused TIPS eriotstarbelisele rahakontole;
- d) TIPSi OLO krediidikorraldused.

Artikkel 9

TIPS kataloog

(1) TIPS kataloog on BICide loetelu, mida kasutatakse teabe suunamiseks, ja see hõlmab järgmiste üksuste BICe:

- a) TIPS eriotstarbelise rahakonto omanikud;
- b) juurdepääsetavad osapooled.

TIPS kataloog sisaldab iga BICi puhul teavet selle kohta, kas TIPS eriotstarbelise rahakonto omanik või juurdepääsetav osapool võtab vastu TIPS OLO krediidikorraldusi.

(2) TIPS kataloogi ajakohastatakse igapäevaselt.

(3) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikud võivad levitada TIPS kataloogi ainult oma määratud juurdepääsetavatele osapooltele ja oma korraldusi andvatele osapooltele. Juurdepääsetavad osapooled võivad levitada TIPS kataloogi ainult oma filiaalidele.

(4) Konkreetne BIC võib esineda TIPS kataloogis ainult üks kord.

(5) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikud on teadlikud, et Eesti Pank ja teised keskpangad võivad avaldada TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanike poolt määratud juurdepääsetavate osapoolte BICid ning TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikud peavad tagama, et juurdepääsetavad osapooled on sellise avaldamisega nõustunud.

Artikkel 10

MPL teabehoidla

(1) MPL (Mobile Proxy Lookup) keskteabehoidla sisaldab MPL teenuse osutamiseks vajalikku puhverserverit IBANi vastavustabeliga.

(2) Iga puhverserver võib olla seotud ainult ühe IBANiga. IBAN võib olla seotud ühe või mitme puhverserveriga.

(3) MPL teabehoidlas hoitavate andmete suhtes kohaldatakse lisa 1 artiklit 28.

Artikkel 11

Raha ülekandmise korralduste töötlemine peatamise või erakorralise lõpetamine korral

(1) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omaniku osalemise lõpetamisel TARGET-Eestis ei võta Eesti Pank sellelt TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikult vastu uusi raha ülekandmise korraldusi.

(2) Kui TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omaniku osalemine TARGET-Eestis peatatakse muul alusel kui lisa 1 artikli 25 lõike 1 punktis a nimetatud, siis Eesti Pank:

- a) lükkab tagasi kõik tema sissetulevad raha ülekandmise korraldused;
- b) lükkab tagasi kõik tema väljaminevad raha ülekandmise korraldused; või
- c) lükkab tagasi nii tema sissetulevad kui ka väljaminevad raha ülekandmise korraldused.

(3) Kui TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omaniku osalemine TARGET-Eestis peatatakse lisa 1 artikli 25 lõike 1 punktis a nimetatud alusel, lükkab peatatud TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omaniku keskpang tagasi kõik tema sissetulevad ja väljaminevad raha ülekandmise korraldused.

(4) Eesti Pank töötleb selle TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omaniku välmaksejuhised või TIPS OLO krediidikorraldused, kelle osalemine TARGET-Eestis on peatatud või lõpetatud lisa 1 artikli 25 lõigete 1 või 2 alusel ning kellega seoses on Eesti Pank vastavalt artikli 4 lõike 3 punktile b reserveerinud TIPS eriotstarbelisel rahakontol vahendid enne osalemise peatamist või lõpetamist.

Artikkel 12

Levisõnumid

(1) TIPS eriotstarbelise rahakonto omanikud võivad kasutada TIPS pakutavat levisõnumi funktsiooni, mis võimaldab TIPS eriotstarbelise rahakonto omanikul või TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikul saata sõnumi kõigile teistele TIPS eriotstarbelise rahakonto omanikele ja TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikele, et saata levisõnumeid järgmistes kategooriates:

- a) „Seisaku kohene algus“;
- b) „Seisaku kohene lõpp“;
- c) „Kavandatud seisak“.

(2) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanikud ei tohi saata „vabas vormis sõnumeid“ ega „maksejõuetuse sõnumeid“. Levisõnumite võimalust kasutav TIPS kõrvalsüsteemi tehnilise konto omanik vastutab ainuisikuliselt mis tahes sõnumi sisu eest.